

Dosarul nr. 3ra-681/23
2-11051571-01-3ra-26062023

Prima instanță: (Curtea de Apel Chișinău) jud. G. Crețu
Instanța de recurs: (Curtea Supremă de Justiție) jud. S. Novac, S. Moldovan, G. Stratulat

DECIZIE

05 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Oxana Parfeni
Stela Procopciuc
Ion Malanciuc

examinând recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Theo National Construct” și Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Șel și C” împotriva Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, persoane terțe Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” (Întreprinderea de Stat „Camera Înregistrării de Stat”), Societatea cu Răspundere Limitată „Theo Național Construct” (companie nerezidentă/România) și Societatea cu Răspundere Limitată „Ecodrum Construct” în proces de insolvență (anterior SRL „Quadro Design Plus” și SRL „Tehnorut”), cu privire la contestarea actelor administrative, împotriva hotărârii din 02 februarie 2011 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 25 mai 2010, SRL „Șel și C” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, ÎS „Camera Înregistrării de Stat”, SRL „Theo Național Construct”, SRL „Ecodrum Construct”, solicitând, prin cererea de concretizare:

- anularea Raportului de evaluare a Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova nr.0190620 din 25 aprilie 2007 și a Raportului de expertiză nr.0194952 din 08 mai 2007;

- anularea Certificatului constatator nr.13 din 03 mai 2007 și a Deciziei Camerei Înregistrării de Stat pe dosarul nr.1005600063476 cu privire la înregistrarea modificărilor în Registrul de Stat și în actele de constituire a întreprinderii SRL „Quadro Design Plus”, actuala SRL „Ecodrum Construct”, cu aducerea părților și

actelor din Registrul de Stat, cât și actelor de constituire a întreprinderii la poziția anterioară;

- dispunerea executării imediate a hotărârii. (vol. I, f.d.3-4,45, 91)

În motivarea acțiunii, s-a indicat că la 25 aprilie 2007, Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova a emis Raportul de evaluare nr.0190620, prin care s-a dispus estimarea valorii utilajului introdus în capitalul social al SRL „Quadro Design Plus”.

Ulterior, la 16 aprilie 2010, SRL „Șel și C” s-a adresat Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova cu cerere de revocare a Raportului de evaluare nr.0190620 din 25 aprilie 2007, pe motiv că acesta a fost întocmit contrar prevederilor legale, iar la 26 aprilie 2010 a primit răspuns, prin care cererea SRL „Șel și C” nu a fost satisfăcută.

Astfel s-a invocat că, Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova a realizat raportul de evaluare nominalizat în lipsa fizică de fapt a mijloacelor de transport și a tehnicii de întreținere și reparație a drumurilor, fapt confirmat prin declarațiile vamale preluate la zi de la Serviciul Vamal al Republicii Moldova.

Prin urmare, consideră că prin Raportul de evaluare nr.0190620 din 25 aprilie 2007 Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova a dus în eroare fondatorii întreprinderii, fiindcă acest raport include informații false și eronate, deoarece în raportul de expertiză întocmit, la rubrica „constatarea expertizei” se menționează că, spre expertiză au fost prezentate mijloace de transport și tehnică pentru întreținerea și reparația drumurilor.

În scopul determinării termenului posibil de exploatare ulterioară, de către expert a fost efectuată revizia stării fizice a tehnicii prezentate, iar mijloacele de transport și tehnică pentru întreținerea și reparația drumurilor, despre care se menționează, că a fost prezentată la momentul realizării expertizei, adică la 25 aprilie 2007 nici nu se afla în țară, ea fiind introdusă pe teritoriul Republicii Moldova abia la mijlocul lunii mai.

Mai mult ca atât, suma estimată nu corespunde realității, aceasta fiind cu mult mai mare decât valoarea de facto și de jure a respectivului utilaj, iar acest fapt se explică prin însăși imposibilitatea realizării unei evaluări obiective în lipsa de facto a obiectului, mai cu seamă în cazul unor instalații utilizate.

Consideră că la evaluarea utilajului indicat, Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, nu a ținut cont de uzura reală a acestor obiecte, dar a făcut trimiteri la costul de piață a respectivelor instalații.

Totodată, ținând cont de faptul că spre evaluare nu au fost prezentate toate circumstanțele ce ar fi permis evaluarea obiectivă a utilajului indicat, evaluatorul, în conformitate cu prevederile art. 21 alin. (2) pct. b) din Legea cu privire la activitatea de evaluare. nr.989-XV din 18 aprilie 2002, urma să refuze evaluarea, fapt despre care consideră, că s-a abuzat intenționat.

A conchis că actele juridice nominalizate sunt afectate de eroare, iar eroarea constă în însăși calitățile substanțiale ale obiectului actului juridic și anume, calitățile obiectelor supuse evaluării.

Prin hotărârea din 02 februarie 2011 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis integral acțiunea SRL „Șel și C”.

S-a anulat Raportul de evaluare a Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova nr.0190620 din 25 aprilie 2007, Raportul de expertiză nr.0194952 din 08 mai 2007, Certificatul constatator nr.13 din 03 mai 2007 și Decizia Camerei Înregistrării de Stat din 03 mai 2007 cu privire la înregistrarea modificărilor în Registrul de stat și în actele de constituire a SRL „Quadro-Design Plus” (la moment SRL „Ecodrum Construct”), cu aducerea părților și actelor de constituire la poziția anterioară, precum și dispunerea executării imediate a hotărârii. (vol. I, f.d.103-109)

La 10 februarie 2011, SRL „Theo National Construct” a declarat recurs împotriva hotărârii din 02 februarie 2011 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea înaintată de SRL „Șel și C” să fie respinsă. (vol. I, f.d.114-115)

La 09 martie 2011, SRL „Theo National Construct” a depus motivare suplimentară la recursul declarat.

În motivarea recursului, a invocat că hotărârea contestată este ilegală și pasibilă de a fi anulată, or raportul de evaluare anulat de instanță nu constituie act juridic. Cu atât mai mult raportul de evaluare nu este un act administrativ pasibil de a fi examinat în procedură de contencios administrativ, deoarece nu reprezintă o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii așa cum este definit de art. 2 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Din altă perspectivă, a invocat că la momentul înaintării acțiunii, SRL „Șel și C” a omis toate termenele posibile de adresare în instanța de judecată și chiar cele de repunere în termen.

Instanța de judecată nu a atras atenția asupra termenului de înaintare a acțiunii, care a fost depusă peste 3 ani și o lună de la emiterea raportului de evaluare. Iar reclamantul „Șei și C” SRL nu poate afirma că nu a știut de raportul de evaluare, din moment ce a semnat documentele respectiv la Camera înregistrării de Stat.

În aceste condiții, consideră că cererea depusă de „SRL „Șel și C” urma a fi refuzată în primire (art. 169 din Codul de procedură civilă), dacă a fost primită - procesul urma să fie încetat (art. 265 din Codul de procedură civilă), iar în cel din urmă caz acțiunea urma să fie respinsă ca tardivă.

Suplimentar, în ceea ce privește anularea deciziei Camerei înregistrării de Stat din 03 mai 2007, prin care capitalul social al ÎM „Quadro Design Plus” SRL (actuala SRL „Ecodrum Construct”), a fost majorat de la 236 621 lei la 17 540 179 lei, a reținut că instanța în mod absolut ilegal a aplicat „nulitatea actelor juridice subsecvente” ce reiese din art. 219 din Codul civil. Aplicând art. 219 din Codul civil, instanța s-a contrazis, deoarece pe de o parte examinează „acte administrative”, iar pe de altă parte aplică prevederile care se referă la actele juridice civile.

În concluzie, compania recurentă SRL „Theo National Construct” a conchis că la caz instanța de fond a aplicat o lege care nu trebuia aplicată, și anume Legea contenciosului administrativ, la aprecierea raportului de evaluare ca act administrativ și prevederile art. 219 din Codul civil, la aplicarea nulității absolute a actelor juridice și a nulității actelor subsecvente din motivele expuse mai sus.

La 14 martie 2011, Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova a declarat recurs împotriva din 02 februarie 2011 a Curții de Apel Chișinău, solicitând

casarea ei și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea înaintată de SRL „Șel și C” să fie respinsă ca fiind nefondată. (vol. I, f.d.131-133)

În esență, Camera de Comerț și Industrie a RM a invocat că hotărârea primei instanțe este ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi anulată, iar în context, la fel, a susținut că Raportul de evaluare nr.0190620 din 25 aprilie 2007 și Raportul de expertiză nr.0194952 din 08 mai 2007 nu sunt acte juridice, deoarece nu reprezintă o manifestare de voință prin care se nasc, modifică sau sting raporturi juridice.

Prin decizia din 20 mai 2011 a Curții Supreme de Justiție, s-au respins recursurile declarate de către SRL „Theo National Construct” și Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 02 februarie 2011 a Curții de Apel Chișinău. (vol. I, f.d.189-193)

La 01 decembrie 2011, Camera de Comerț și Industrie a depus cerere de revizuire a deciziei din 20 mai 2011 a Curții Supreme de Justiție. (vol. I, f.d.197-206)

Prin încheierea din 28 martie 2012 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova împotriva deciziei din 20 mai 2011 a Curții Supreme de Justiție. (vol. I, f.d.285-289)

La 18 august 2021, Albert Zagnitco a depus cerere de revizuire a hotărârii din 02 februarie 2011 a Curții de Apel Chișinău. (vol. II, f.d.1-21)

Prin încheierea din 13 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către revizuentul Albert Zagnitco împotriva hotărârii din 02 februarie 2011 a Curții de Apel Chișinău. (vol. II, f.d.33-37)

La 14 martie 2023, Agentul Guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă, a depus cerere de revizuire a deciziei din 20 mai 2011 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire întru restitutio in integrum, casarea deciziei din 20 mai 2011 a Curții Supreme de Justiție, admiterea cererii de recurs declarate de către SRL „Theo National Construct” împotriva hotărârii din 02 februarie 2011 a Curții de Apel Chișinău și rejudecarea cauzei.

Agentul guvernamental al Republicii Moldova, și-a întemeiat cererea de revizuire pe dispozițiile art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă.

În motivarea revizuirii, a menționat că la 11 octombrie 2022 CtEDO a pronunțat hotărârea cu privire la fondul cauzei SRL „Theo National Construct” vs. Republica Moldova (nr.72783/11), constatând că statul nu și-a îndeplinit obligațiile pozitive care îi revin în baza articolului 1 din Protocolul nr.1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Curtea a hotărât că a avut loc încălcarea dreptului SRL „Theo National Construct” la respectarea bunurilor sale prin excluderea arbitrară a acestuia din lista asociaților companiei SRL „Ecodrum Construct” (fosta companie SRL „Quadro-Design Plus”) și exproprierea de facto de bunurile sale aduse ca aport la capitalul social. CtEDO a rezervat acordarea satisfacției echitabile pentru o procedură separată în conformitate cu articolul 41 din Convenție.

La solicitarea Guvernului, examinarea pretențiilor de satisfacție echitabilă a fost suspendată de CtEDO până la soluționarea procedurilor la nivel național ca urmare a cererii de revizuire.

Prin încheierea din 21 iunie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis cererea de revizuire depusă de către Agentul Governamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă, s-a casat decizia din 20 mai 2011 a Curții Supreme de Justiție și s-a reținut cauza în procedura Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea recursurilor declarate de SRL „Theo National Construct” și de Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova împotriva hotărârii din 02 februarie 2011 a Curții de Apel Chișinău.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1), a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Respectiv, procedura de contencios administrativ dedusă judecării în prezenta speță în partea procedurală urmează a fi judecată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul derulării procedurii administrative, și anume a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 1 aprilie 2019).

În speță, pentru elucidarea problemelor invocate în cererile de recurs depuse de SRL „Theo National Construct” și Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova împotriva hotărârii din 02 februarie 2011 a Curții de Apel Chișinău, Completul al Curții Supreme de Justiție a considerat oportun invitarea participanților la proces în ședința de judecată publică, cu citarea acestora la Curtea Supremă de Justiție.

Ședința de judecată a fost fixată spre examinare pentru data de 22 februarie 2024.

La ședința de judecată s-a prezentat: reprezentantul recurente SRL „Theo National Construct”, avocatul Vladislav Gribincea în baza mandatului avocațial nr. 0011350 din 16 februarie 2024, reprezentantul recurentului Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, Angela Talambuța în baza procurii nr. 177-06/05 din 21 februarie 2024, care au susținut alegațiile și solicitările invocate în cererile de recurs, și reprezentantul intimatului SRL „Șel și C”, Adrian Zapalitrîi, în baza procurii din 21 februarie 2024, care a solicitat respingerea recursurilor declarate.

Nu s-a prezentat: IP „Agenția Servicii Publice” și SRL „Ecodrum Construct”, deși procedura de citare legală a fost efectuată în modul corespunzător.

Completul de judecată a stabilit ședința de pronunțare a deciziei pe cauza dată pentru data de 28 februarie 2024.

Prin încheierea din 28 februarie a Curții Supreme de Justiție, s-a amânat pronunțarea deciziei pentru data de 29 februarie 2024.

Prin încheierea din 29 februarie a Curții Supreme de Justiție, s-a amânat pronunțarea deciziei pentru data de 04 martie 2024.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursuri, audiind opinia reprezentantului recurentului SRL „Theo National Construct”, avocatul Vladislav Gribincea, reprezentantului recurentului Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, Angela Talambuța și a reprezentantului intimatului SRL „Șel și C”, Adrian Zapalitrni, în cadrul ședinței de judecată publice din 22 februarie 2024, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursurile, de a casa integral hotărârea din 02 februarie 2011 a Curții de Apel Chișinău, și de a emite o decizie nouă de respingere a acțiunii, din următoarele considerente.

Conform art. 248 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, în urma examinării recursului, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: admite recursul, casează integral sau parțial hotărârea și/sau decizia și adoptă o nouă decizie.

În corespundere cu art. 21 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Potrivit art. 258 alin.(3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Potrivit art. 244 din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Articolul 194 alin. (2) din Codul administrativ prevede că, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

La fel, art. 219 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, prevede că instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Recapitulând esența litigiului, instanța de recurs reține următoarele.

Prin acțiunea înaintată, concretizată ulterior, SRL „Șel și C” a solicitat instanței de contencios administrativ anularea Raportului de evaluare a Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova nr.0190620 din 25 aprilie 2007, a Raportului de expertiză nr.0194952 din 08 mai 2007, a Certificatului constatator nr.13 din 03 mai 2007 și a Deciziei Camerei Înregistrării de Stat a Ministerului Dezvoltării Informaționale al RM din 03 mai 2007 pe dosarul nr.1005600063476.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea adoptată la 02 februarie 2011 a admis integral acțiunea înaintată de SRL „Șel și C” și a anulat Raportul de evaluare a Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova nr.0190620 din 25 aprilie 2007, Raportul de expertiză nr.0194952 din 08 mai 2007, Certificatul constatator nr.13 din 03 mai 2007 și Decizia Camerei Înregistrării de Stat din 03 mai 2007 cu privire la înregistrarea modificărilor în Registrul de stat și în actele de constituire a SRL „Quadro-Design Plus” (la moment SRL „Ecodrum Construct”), cu aducerea părților și actelor de constituire la poziția anterioară, precum și dispunerea executării imediate a hotărârii.

Nefiind de acord cu soluția instanței de judecată ierarhic inferioară, SRL „Theo National Construct” și Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova au depus cereri de recurs.

Efectuând controlul judiciar al hotărârii din 02 februarie 2011 a Curții de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată, că soluția dată prin hotărârea din 02 februarie 2011 a Curții de Apel Chișinău este greșită.

Astfel, în afara oricărui dubiu, la caz rezultă că obiectul prezentei acțiuni în contencios administrativ îl formează Decizia Camerei Înregistrării de Stat a Ministerului Dezvoltării Informaționale al RM din 03 mai 2007 pe dosarul nr.1005600063476, ca act administrativ emis de o autoritate publică.

Totodată, este important de menționat că decizia din 03 mai 2007 a fost emisă în urma și în baza unor acte preparatorii, care de asemenea au fost contestate prin acțiunea înaintată de compania reclamantă SRL „Șel și C”, și anume, Raportul de evaluare a Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova nr.0190620 din 25 aprilie 2007, Raportul de expertiză nr.0194952 din 08 mai 2007 și Certificatul constatator nr.13 din 03 mai 2007.

Completul de judecată reține că în ceea ce privește rapoartele și certificatul menționat, care au stat la baza emiterii deciziei din 03 mai 2007, acestea pot fi aduse în discuție în cadrul procedurii de contestare a actului administrativ (la caz decizia din 03 mai 2007), în cazul în care reclamanta poate argumenta că acestea au fost emise în mod nelegal, însă doar fiind apreciate ca fiind documente justificative ce au fost necesare pentru decizia menționată, ele neconstituind acte administrative, ci preparatorii care pot fi contestate odată cu actul administrativ.

În general, aceste rapoarte și certificat au fost utilizate pentru a furniza informații, date sau analize care au fundamentat și justificat decizia Camerei Înregistrării de Stat a Ministerului Dezvoltării Informaționale al RM.

Deși actele menționate nu pot fi direct contestate în cadrul procedurii de contencios administrativ, ele pot avea un rol important în contestarea legalității sau temeiniciei actului administrativ în ansamblu. În timpul procedurii de contestare a actului administrativ, persoana sau entitatea afectată poate argumenta că rapoartele sunt incorecte, incomplete sau că nu sunt relevante pentru decizia luată de autoritatea

publică. Or, potrivit art. 14 alin. (1) al Legii nr.1265 din 2000 cu privire la înregistrarea de stat a întreprinderilor și organizațiilor, organul înregistrării de stat verifică legalitatea actelor recepționate pentru înregistrare și, în termen de până la 15 zile, emite decizia de înregistrare sau decizia privind refuzul de a înregistra întreprinderea sau organizația.

Chiar dacă rapoartele în sine nu sunt acte administrative contestabile, ele pot juca totuși un rol semnificativ în procesul de contestare a actului administrativ în ansamblu. Argumentele și probele prezentate în legătură cu aceste rapoarte pot influența decizia instanței în ceea ce privește legalitatea și temeinicia actului administrativ contestat. Astfel, potrivit art.18 alin. (1) și (3) al Legii nr.1265 din 2000 cu privire la înregistrarea de stat a întreprinderilor și organizațiilor, în termen de 30 de zile de la data adoptării deciziei de modificare a documentelor de constituție sau de modificare a datelor înscrise în Registrul de stat, fondatorul întreprinderii sau al organizației este obligat să depună actele pentru înregistrarea modificărilor la oficiul teritorial al Camerei.

Înregistrarea modificărilor operate în documentele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat se efectuează în modul și în condițiile prevăzute pentru înregistrarea întreprinderii sau organizației.

Argumentele referitoare la incorectitudinea sau la relevanța acestor rapoarte pot fi utilizate pentru a contesta temeinicia sau legalitatea deciziei administrative și pot influența decizia instanței. Or, acestea joacă un rol esențial în procesul de luare a deciziilor administrative și pot avea un impact semnificativ asupra modului în care sunt contestate și evaluate actele administrative în cadrul procedurii de contencios administrativ.

Deci, actele menționate, fiind considerate acte preparatorii sau documente justificative care au influențat decizia Camerei Înregistrării de Stat a Ministerului Dezvoltării Informaționale al RM din 03 mai 2007, acestea ar putea fi analizate de către instanța de judecată din perspectiva dacă au fost întocmite în conformitate cu legea, dacă au fost obținute și utilizate în mod corespunzător și dacă au fost relevante pentru decizia contestată la caz, deoarece în situația în care s-ar constata că ele sunt incorecte, incomplete sau irelevante, aceasta ar putea afecta legalitatea și temeinicia actului administrativ emis.

Totuși, în speță, Completul de judecată menționează că potrivit prevederilor art. 1 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din data de 10 februarie 2000 (în vigoare până la 01 aprilie 2019 și la data adoptării actului care se contestă în speță), contenciosul administrativ ca instituție juridică avea drept scop contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept.

Totodată, conform dispozițiilor art. 16 alin. (1) din aceeași Lege, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă, sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Potrivit art. 17 alin. (1), (4) și (5) din Legea menționată, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri; c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă.

Termenul de 30 de zile specificat la alin.(1) este termen de prescripție.

Persoana care, din motive temeinic justificate, a omis termenul de prescripție poate fi repusă în termen în condițiile Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 25 alin. (1) din Legea menționată, judecând acțiunea, instanța de contencios administrativ adoptă una din următoarele hotărâri: a) respinge acțiunea ca fiind nefondată sau depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

În condițiile speței, reieșind din prevederile legale enunțate, instanța de recurs constată că reclamanta SRL „Șel și C” urma să conteste cu cerere prealabilă Decizia Camerei Înregistrării de Stat a Ministerului Dezvoltării Informaționale al RM din 03 mai 2007 în termen de 30 de zile din momentul comunicării, însă aceasta a depus acțiunea în judecată abia la 25 mai 2010 și nu a invocat niciun argument viabil care ar fi împiedicat-o să solicite anularea deciziei până la expirarea termenului de 30 de zile.

Reclamanta SRL „Șel și C” nu a făcut, prin probe pertinente și veridice, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Din materialele dosarului, și anume:

- Procesul-verbal al Adunării Generale a extraordinare a asociațiilor ÎM „Quadro-Design Plus” SRL din 28 martie 2007, la care a participat și asociata SC ”Șel și C” SRL (f.d.56, Vol.I);

- Decizia Camerei înregistrării de Stat a MDI al Republicii Moldova privind înregistrarea modificărilor din 03.05.2007, emisă în baza actelor prezentate și a cererii asociațiilor din 28.04.2007 (f.d.54-55, Vol.I);

- Raportul de evaluare nr.0190620 din 25.04.2007 (f.d.70-83, Vol.I);

- Acordul fondatorilor cu privire la înregistrarea modificărilor, proces-verbal din 05.04.2007 (f.d.66, Vol.I);

- Copia certificatului constatator din 03.05.2007 a ÎM Moldo-Finlandeze ”Quadro-Design Plus” SRL (f.d.52-53, Vol.I);

- Decizia Camerii înregistrării de Stat a MDI al Republicii Moldova privind înregistrarea modificărilor din 01.02.2008 (f.d.5, Vol.I);

- Raportul de expertiză nr.0194952 din 07.05.2007 (f.d.84-85, Vol.I),
se atestă cu certitudine că reclamanta SRL „Șei și C”, la momentul derulării evenimentelor (perioada anilor 2007-2008), cunoștea cum a avut loc evaluarea mijloacelor fixe transmise ca aport social, cât și despre faptul perfectării modificărilor în actele de constituire a ÎM „Quadro-Design Plus” SRL.

Astfel, raportul de evaluare din 25 aprilie 2007 a fost anexat la cererea asociațiilor, inclusiv și a SC ”Șel și C” SRL, din 28 aprilie 2007 de înregistrare a

modificărilor aprobate prin acordul fondatorilor din 05 aprilie 2007. Cererea fiind depusă la 28 aprilie 2007, respectiv, potrivit art. 14 alin. (1) al Legii 1265 din 2000 menționate supra, în maxim 15 zile urma să fie adoptată decizia de înregistrare a modificărilor, fie, după caz, de respingere a cererii. Așadar, cel târziu începând cu ziua de 13 mai 2007 trebuia să cunoască despre existența deciziei din 03 mai 2007 de înregistrare a modificărilor care este obiect de examinare al prezentei cauze.

Alegația SRL „Șel și C”, potrivit căreia, abia în 2010 a aflat despre evenimentele derulate în 2007 în legătură cu modificarea coparticipării la capitalul social al ÎM „Quadro-Design Plus” SRL, este una care nu se confirmă reieșind din circumstanțele cauzei. Din contra, aceste împrejurări atestă cu certitudine faptul că SC „Șel și C” SRL avea un rol activ și nu putea să nu cunoască despre toate cele întâmplate.

Cel târziu la 14 mai 2007 a început să curgă termenul de 30 de zile pentru depunerea la Camera de înregistrare de stat a cererii prealabile împotriva deciziei din 03 mai 2007, lucru pe care reclamanta nu l-a făcut.

Evident că instanța de judecată, ținând cont de faptul că nu a fost respectată procedura prealabilă, urma să restituie cererea de chemare în judecată, fie s-o scoată de pe rol în termeni cât mai proximi. Însă, odată ce acest lucru nu a fost făcut, instanța de fond acceptând spre examinare, cu încălcarea normelor procedurale, cererea de chemare în judecată, precum și ținând cont de timpul scurs de la momentul depunerii cererii până în prezent, perioadă în care au derulat o multitudine de acțiuni procedurale, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că în astfel de circumstanțe scoaterea cererii de pe rol va avea drept consecință o posibilă îngrădire a accesului liber la justiție pentru reclamantă.

Totodată, în circumstanțele expuse, este evident că SRL „Șel și C” a înaintat cererea în judecată cu omiterea nejustificată a termenului prevăzut de lege, nefiind solicitată repunerea în termen. Or, 14 mai 2007 fiind termenul limită pentru începerea curgerii celor 30 de zile pentru depunerea cererii prealabile, 12 iulie 2007 urma să fie termenul limită pentru răspuns din partea autorității publice și 11 august 2007 termenul limită pentru depunerea cererii de chemare în judecată.

Date fiind cele relevate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge acțiunea ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În consecință, având în vedere raționamentele reținut mai sus, constatând depunerea acțiunii principale privind contestarea Deciziei Camerei Înregistrării de Stat a Ministerului Dezvoltării Informaționale al RM din 03 mai 2007 ca fiind depusă în instanța de judecată cu întârziere, instanța de recurs decide că la caz a căzut și necesitatea de a se expune asupra argumentelor referitoare la contestarea Raportului de evaluare a Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova nr.0190620 din 25 aprilie 2007, Raportului de expertiză nr.0194952 din 08 mai 2007 și Certificatului constatator nr.13 din 03 mai 2007.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral hotărârea din 02 februarie 2011 a Curții de Apel Chișinău și a emite o nouă decizie de respingere a acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În conformitate cu art.art. 248 alin. (1) lit. b), 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 25 alin. (1) lit.a) al Legii nr.793 din 2000 contenciosului administrativ, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Theo National Construct” și Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova.

Se casează integral hotărârea din 02 februarie 2011 a Curții de Apel Chișinău și se emite o hotărâre nouă, prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Șel și C” împotriva Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, persoane terțe Întreprinderea de Stat „Camera Înregistrării de Stat”, Societatea cu Răspundere Limitată „Theo Național Construct” (companie nerezidentă/România) și Societatea cu Răspundere Limitată „Ecodrum Construct” în proces de insolvență (anterior SRL „Quadro Design Plus” și SRL „Tehnorut”), cu privire la contestarea actelor administrative, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni

Stela Procopciuc

Ion Malanciuc